

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2001	3606	2000	5234	26/11/2001

KARAR METNİ

İŞLETMEDEN ÇEKİLEN GAYRİMENKULLERİN EMSAL BEDEL ESASINA GÖRE DEĞERLEMELERİN YAPILACAĞI HK.<

Kararın Düzeltmesini İsteyen: ... Vergi Dairesi Müdürlüğü

Karşı Taraf : ...

İstemin Özeti : Davacı adına, işletmeden çekilen iş yeri için beyan edilen kıymetin düşük olduğunun; ayrıca, 150 metrekaresinin altındaki konutlar için yüklenen katma değer vergisinin, maliyet hesabına katılması gerekirken indirim konusu yapıldığından bahisle, kaçakçılık cezalı katma değer vergisi salınması yolunda tesis edilen işlemin iptaline dair ... Vergi Mahkemesinin ... gün ve ... sayılı kararının; işletmeden çekilen iş yeri dolayısıyla yapılan cezalı tarhiyata ilişkin hüküm fıkrasının onanması, haksız yere indirim konusu yapılan katma değer vergisine ilişkin hüküm fıkrasının bozulması yolundaki Danıştay Onbirinci Dairesinin 12.10.1999 gün ve E:1998/1353; K:1999/3574 sayılı kararının, kısmen onamaya ilişkin hüküm fıkrasının; inceleme raporu doğrultusunda yapılan cezalı tarhiyatın hukuka uygun olduğu ileri sürülerek düzeltilmesi istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Tetkik Hakimi Kurtuluş Beyribey'in Düşüncesi : Kararın düzeltilmesi isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Sadri Bozkurt'un Düşüncesi : Kararın düzeltilmesi dilekçesinde ileri sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 54'üncü maddesinde yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüldü:

Dosyanın incelenmesinden; gayrimenkul inşa ve satım işi ile iştigal eden davacının, 1994 takvim yılında işletmeden çektiği bir adet iş yeri için beyan ettiği değer takdir komisyonunca belirlenen emsal değere nazaran düşük olduğundan, işletmeden çekilen 150 metrekaresinin altındaki dört adet daire için yüklenen ve inşaat maliyet hesabına katılması gereken katma değer vergisinin indirim konusu yapıldığından bahisle katma değer vergisi tarh edilip, kaçakçılık cezası kesildiği; anılan işlemin iptali yolundaki vergi mahkemesi kararının, işletmeden çekilen iş yeri dolayısıyla yapılan cezalı tarhiyata ilişkin hüküm fıkrasının, Danıştay Onbirinci Dairesince; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 267'nci maddesinde emsal bedelin belirlenmesinde, ilk önce ortalama fiyat esası yönteminin; bu yöntemle göre belirlenememesi durumunda, maliyet bedeli esası yönteminin; bu yöntemle göre de, belirlenememesi durumunda son sıradaki takdir esası yönteminin uygulanması gerektiğinin hükme bağlandığı; olayda ise, ilk iki yöntem uygulanmadan doğrudan takdire gidildiği; bu nedenle, tarhiyatta hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle onandığı anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 41'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; ticari işletmeye dahil gayrimenkullerin, teşebbüs sahibi, eşi ve çocukları tarafından işletmeden çekilmesi, işletme bünyesinde yapılan satış hükmünde sayılmış ve emsal bedeli ile değerlendirilmesi öngörülmüştür.

Emsal değer, 213 sayılı Kanunun yukarıda anılan 267'nci maddesinde, gerçek bedeli belli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak saptanamayan bir malın, değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değer olarak tanımlanmış ve emsal bedelin sırasıyla; ortalama fiyat esası, maliyet bedeli esası ve takdir esasına göre tayin olunacağı hükme bağlanmıştır.

Davacının mülkellefiyetinin konusu olan ticari faaliyetin ve işletmeden çekilen değer niteliği dikkate alındığında, olayda ilk iki değerlendirme ölçütü atlanarak emsal bedelin takdiri için takdir komisyonuna gidilmesinde isabetsizlik yoktur. Ancak; takdir komisyonu kararında

Vergi Usul Kanununun 31'inci maddesinin 2'nci fıkrasının 8'inci bendine aykırı olarak, takdirin dayanağının gösterilmemiş olması karşısında; mahkeme kararının işletmeden çekilen iş yerine ilişkin olarak takdir esasına göre yapılan cezalı tarhiyatın iptali yolundaki hüküm fıkrasında isabetsizlik yoktur.

Bu nedenle, kararın düzeltilmesi istemini içeren dilekçede ileri sürülen iddialar, mahkeme kararının anılan hüküm fıkrasının onanması yolundaki Danıştay Onbirinci Dairesi kararının düzeltilmesini gerektirecek nitelikte bulunmadığından istemin reddine, 26.11.2001 gününde oybirliği ile karar verildi.

BŞ/ŞGK